Nᴱᴿ 14.

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srzodę dnia 1 *Lutego v. s.* 1822 *roku.*

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Podług gazety petersburskiey z dnia 24 stycznia:

Przez rozkaz dzienny z dnia 17 stycznia, dowódzca 3ciey brygady 16 dywizyi pieszey jenerał major *Czeremisinow* 1szy, naznaczony naczelnikiem artylleryi 6go korpusu pieszego, na mieysce jenerała majora *Szulmana* 1szego, a ten naczelnikiem 7go korpusu pieszego.

Przez rozkaz dzienny d. 18 stycznia: Jego Cesarska Mość oświadcza Naywyższe zadowolenie jenerałowi piechoty, Hrabiemu *Konownicynowi*, za sprawność i porządek, znaleziony w czasie oglądana przez Jego Cesarską Wysokość Cesarzewicza korpusow: paziów, 1go i 2go kadetów i półku ślacheckiego, szczególniey zaś za odznaczający się stan 1go korpusu kadetow.

Przez rozkaz dzienny d. 19 stycznia, jenerał major, Xiążę *Oboleński*, liczący się w kawaleryi, z przyczyny choroby, na własną prośbę, uwolniony został ze służby, z wolnością noszenia munduru.

ANGLIA.

Londyn dnia 22 stycznia. Rozchodzi się tu pogłoska (pisze gazeta berlińska), iż po wysłaney ze Stambułu odpowiedzi Dywanu na *Ultimatum* Rossyyskie, posłano także z *Wiednia* listy do *Petersburga* i *Stambułu*, które nowe propozycye względem utrzymania pokoju ze strony Anglii i Austryi obeymują. Wezwano Rossyą i Portę, aby przyjęły pośrednictwo, i zdały się na wyrok mianować się mających pełnomocników, do ułatwienia wszelkich zatargow. Przeciwnie gazeta ministeryalna tuteysza *the Sun*, twierdzi, iż ministrowie angielscy stracili nadzieję utrzymania pokoju.

Jedna z tuteyszych gazet (pisze gazeta hamburska) umieściła następujący artykuł: „Podług zdania większości obywateli naszych, powinna Anglia wszelkiemi siłami opierać się *utworzeniu niepodległości kraju greckiego*, a to z następującego powodu. Spokoyność i bezpieczeństwo Europy polega na tych 3 zasadach: 1) na jednakowym podziale potęgi między znacznieyszemi krajami europeyskiemi, aby każdy z nich mógł niepodległość swoję utrzymać i odeprzeć napaść ze strony Francyi; 2) na przywróceniu dawnych dynastyy do pierwiastkowych ich praw: 3) na oddaniu części zdobytych podczas ostatniey woyny krajów dla wynagrodzenia mocarstwom, które niezupełnie do dawnieyszego stanu przywrócić zdołano. Według pierwszey z tych zasad, utwierdzono królestwo niderlandzkie i powiększono je prowincyami Belgickiemi; uznano tego potrzebę, aby było przedmurzem między Francyą i Niemcami. W tym oraz celu przydano kray Genueński do Królestwa Sardyńskiego, aby dzieliło Francyą od Włoch. Podług drugiey zasady, przywrócono Szwaycaryą z innemi krajami do dawnieyszego stanu. Według zaś trzeciey zasady, Austrya otrzymała wynagrodzenie we Włoszech, a Prussy w Niemczech. W ostatnim traktacie zgodziły się Mocarstwa sprzymierzone na uznanie niepodległości krajów we wszystkiém, co się tycze wewnętrznego ich rządu, i na trzymanie się powszechney polityki, gdyby jakie zachodziły pytania względem powszechnego dobra i równowagi europeyskiey. Błądziłby ten, ktoby sądził, iż wspomnionym traktatem wielkie Mocarstwa obowiązały się mieszać w domowe interesa każdego kraju, a tym sposobem bydź sędziami i uczęstnikami sporów, jakieby między dwoma ościennemi krajami zachodzić mogły. Co się tycze Grecyi, zaprzeczyć nie można, iż wszystkie wielkie Mocarstwa starają się wspólnie uśmierzyć tameczne rozruchy. Pośrednictwo tych Mocarstw między Rossyą i Portą Ottomańską opiera się na dwóch zasadach: 1) na odwróceniu woyny, któraby spokoyność Europy nadwerężyć mogła; 2) na pozyskaniu rękoymi od Porty względem zapobieżenia nowym bezprawiom. Jeśliby przedsięwzięte środki ułatwiły interessa Turcyi, Rossyi i Grecyi, w tym razie Grecya byłaby dostatecznie zabezpieczoną od wszelkich dalszych ucisków. Lubo sprawa greków wzbudza tkliwe uczucie we wszystkich, których wielki ten naród, sławny tylą pamiątkami, a dziś stękający pod jarzmem obmierzłego despotyzmu, obchodzi; przecież Anglia, jako należąca do związku stałego lądu, powinna ją uważać z dwojakiego względu, to jest, szczególnego i ogólnego interessu. Ze względu na szczególny interes, pragnie oswobodzenia greków; lecz znowu na ogólny interes, uważa niepodobieństwo, aby się wielkie Mocarstwa do tego dzieła przykładały.“

(*z Kor. Warsz.*) Składki dla nieszczęśliwych greków coraz tu idą pomyślniey. Zakupiono znowu znaczną liczbę broni i prochu, a nawet mają im posłać okręty z maytkami. Ztąd wnosić należy, iż wsparcia, które rząd angielski daje Turcyi, nie można przypisać duchowi ludu. Jakich rząd chwyta się sposobów dla odwrócenia publiczney opinii: trudno wystawić sobie na stałym lądzie europeyskim. Rozsyłane bywają listy będące w zupełney sprzeczności z urzędowemi doniesieniami, odbieranemi z środziemnego morza. Ale rozsądni u nas ludzie nie dają się tak łatwo uwieść, płatnym gazeciarzom.

HISZPANIJA.

(*z Kor. Warsz.*) *Madryt dnia 8 stycznia.* Sessya dnia 4go bieżącego miesiąca była dosyć ważna. Szło o to, ażeby poddać duchowieństwo pod trybunały świeckie, wyjąwszy co do wykroczeń przeciw karności duchowney, za które będzie zawsze odpowiedzialne zwierzchności duchowney. Niektórzy deputowani byli temu przeciwni, obstając przy zasadzie swobód duchowieństwa; lecz znaczna większość odrzuciła tę zasadę. Pan Calatrava stawając mocno przeciw wyjęciu duchowieństwa zpod władzy sądów świeckich rzekł: „Mówią nam tu według zdania ś. Tomasza z Akwinu, iż ta prerogatywa duchowieństwa jest nagrodą za uczynione przez nie krajom przysługi. Alboż i wszystkie inne klassy obywatelów nie uczyniły i nie czynią krajom swoim przysług? Rolnicy, kupcy, urzędnicy nie mieliżby prawa domagać się także tych prerogatyw?“ Przyjęto ten artykuł.

Dnia 10. Uległ Król nareście życzeniu zmienienia ministeryum. Z siedmiu ministrów usunął czterech, a trzem pozostałym, to jest, Panom Cano-Manuel ministrowi sprawiedliwości, Escudero morskiemu, i Pelegrin zamorskiemu, kazał tamtych w sprawowaniu ich urzędów do czasu zastępować. Do tey odmiany skłonić miała Króla dnia 5go bieżącego miesiąca nieustająca deputacya stanów, i prezes jey Pan Calatrava. Powszechne zaś jest

mniemanie, iż jak tylko ukończą się obrady teraźnieyszych nadzwyczaynych stanów, powierzone będą ministerya niektórym członkom teraźnieyszych stanów, zpomiędzy których wymieniają już Panów Martinez de la Rosa, Torreno, i t. d.

Słychać, a co nie ma podpadać wątpliwości, że skutkiem prywatnych schadzek w Madrycie, wielu nowo obranych deputowanych, do składu przyszłych stanów zwyczaynych, będzie mianowanie naypierwszym ich prezesem jenerała Riego, a następnych po nim (bo co miesiąc obierany jest prezes) z grona tych, którzy od dwóch lat, jako zapomniani, nic prawie nie znaczyli.

Dziś rano odebrał rząd nader przyjemną wiadomość, że miasto Sewilla powróciło do posłuszeństwa Królowi i prawu; a zatém wątpić nie można, że miasta Kadyx, Murcya, Kartagena, Barcellona i t. d. póydą za przykładem Sewilli.

FRANCYA.

(*z Gaz. Warsz.*) *Paryż dnia 19 stycznia.* *Dziennik Rozpraw*, jako gazeta ministeryalna, broni ministrów. W miarę (pisze) jak dawne podpory władzy Królewskiey upadają, wzmaga się siła, która się z tą władzą łączy, i od wszystkich mężów, znakomitych wyższem światłem, pochodzi. Przyszedł czas arystokracyi talentów, i bystra polityka powinna nadal w tym korpusie posiłkowym szukać podpór tronu. Naród francuzki uprzykrzył sobie rewolucyą. *Napoleon* umarł, i jako chrześcijanin otrzymał pomoc kapłana, którey Xiążęciu *d'Enghien* odmówił. Francya jest niewyczerpaném źródłem bogactw; ma równość praw, wolność zdań, bezpieczeństwo osobiste, kwitnący stan skarbu i pieniądze, podostatek płodow krajowych i zagranicznych i t. d. Na ten artykuł powstają inne gazety; i tak *Gazeta Paryzka* wyraża:„ Władza Króleska jest zaiste naymocnieyszą i naypewnieyszą zasadą Francyi; lecz na niey potrzeba wystawić gmach konstytucyyny, w którymby używano wszelkiey moralney siły, wszelkiego światła, i wszelkiego talentu. Mównice i prassy drukarskie są źródłem publiczney opinii i prawdy; kto im nakazuje milczenie, zdradza tron. Każda zbrodnia przeciwko wolności jest zbrodnią obrażonego Majestatu.„ *Kuryer liberalny* cieszy się z teraźnieyszych ministrów, bo chwiejący się system ustanie, i nie będzie trzeba lękać się łudzenia, a tayne zamiary wyydą na jaw. Jeśli zaś *Dziennik Sporów* twierdzi: iż teraz większość talentów rozstrzygać będzie, bardzo w tém błądzi; większość bowiem liczby rozstrzyga; a że ministrowie do niey należą, mogą więc wnosić co chcą, i spodziewać się zwycięztwa. Tryumfowanie jednak może łatwo szkodzić zwycięzcy.„

Dnia 21 stycznia. Dowódca w *Belfort* umarł z ran, które zadali mu spiskowi. W mieszkaniu Pana *Petit Jean* w *Belfort* znaleziono: 2 tróykolorowe chorągwie, 17 takichże kokard z srebrną obwódką, 600 kokard wełnianych, naramienniki szefa batalionu, 400 kul i blizko 1200 ładunków. Na ulicach pozbierano kilka nowych pałaszów, które uciekający spiskowi porzucili. Syn Pana *Petit Jean* uciekł; uwięziono zaś 37 osób.

Czytamy w gazecie departamentu wyższego Renu, iż były sztabowy officer, który bez paszportu bawił w obwodzie *Belfort*, gdy miał bydź zaprowadzony do burmistrza, skoczył w rzekę, przepłynął ją, i groził sztyletem ajentowi policyynemu, który go ścigał, a który go jednak schwytał. W teyże gminie uwięziono innego sztabowego officera, który podobnież nie miał paszportu, i w roku 1815 przestał służyć w woysku.

NIDERLANDY.

(*z Gaz. Warsz.*) *Bruxella dnia 17 stycznia.* Wychodząca tu gazeta pod napisem *Wyrocznia*, donosi o następującym tragicznym wypadku w *Stambule*: „ Wielki Sułtan rozgniewał janczarów, nie pozwalając im obiecanego rabunku chrześcian na przedmieściu *Pera*. Dnia 9 grudnia rozeszła się pogłoska, iż Sułtan przyjął *Ultimatum* Rossyyskie. Po tey wiadomości powstała przed serajem okropna wrzawa. Sułtan kazał przywołać do siebie *Dali Mułeki*, który gdy się przyznał, iż tę wieść rozgłosił, Sułtan pałaszem uciął mu głowę. Stracenie jego na chwilę tylko uspokoiło rozhukanych janczarów. Wieczorem zebrani w liczbie 17,000, chodzili po ulicach stolicy, i rabowali. Napróżno Sułtan chciał do nich mówić, musiał wrócić do seraju, strzelano za nim i rzucano kamieniami. Oblegli wtedy buntownicy pałac Monarchy. Sułtan, straciwszy wszelką nadzieję, sprowadził całą swoję rodzinę, i własną ręką zabił 3 córki i syna, mówiąc: *Spełnia się przeznaczenie!* Gdy janczarowie zewsząd cisnęli się do pałacu, stanął Sułtan, ostatni potomek *Mahometa*, na trupie własnego syna i rzekłszy „ *Zgasł ród* Mahometa, *i Państwo Ottomańskie upada*, w oczach ich przebił serce swoje sztyletem.“ (Taki jest (dodaje jedna z gazet niemieckich) okropny sen *Wyroczni*. Poeci losowi mogą go *mutatis mutandis* użyć za materyą do tragedyi.)

TURCYA.

(*z Gaz. Warsz.*) *Stambuł dnia 29 grudnia.* Przed kilku dniami W. Sułtan z Dworem swoim przeniosł się z letniego zamku *Bekitszasz* do pałacu zimowego w Seraju. Dywan ociąga się z ostateczną odpowiedzą na *Ultimatum* Rossyyskie, i dla tego panuje ciągle dotychczasowa niepewność względem wypadku układów.

Odebrano wiadomość z Archipelagu, iż okręty greckie mają znowu zupełną przewagę na morzu; iż rząd centralny Moreyczyków, pod sterem Xiążęcia *Demetryusza Ypsylantego* jest w *Argos*, i że widać niejaką zgodność w systemacie rządowym. Naybardziey zatrważa Portę wiadomość, iż sławny *Ali*, Basza *Janiny*, trzyma się jeszcze, i że nie ma nadziei pokonania jego. Sulioci bowiem i Grecy zdobyli *Arta*, a woysko Tureckie oblegające *Janinę*, straciło odwagę.

Janczarowie tuteysi nie chcą po części iść przeciwko Morei, co daje powód do rozmaitych pogłosek.

Rząd nasz podał skargę kilku posłom europeyskim, iż w całey Europie pozwalają wielu ludziom uzbrajać się i udawać do Grecyi dla walczenia przeciwko Turkom, co nie okazuje przyjacielskiego sposobu myślenia. Odebrał odpowiedź, iż ta skarga stosuje się tylko do niektórych krajów, gdzie wolność polityczna nie przeszkadza także ludziom uzbrajać się na pomoc Turkom.

Przed kilku dniami postanowił Dywan wysłać nadzwyczayne poselstwo do Cesarza Marokańskiego, dla zawarcia z nim przymierza.

NIEMCY.

(*z Gaz. Warsz.*) *Od brzegow Menu dnia 22 stycznia.* Odebrane w *Frankforcie* listy prywatne z *Marsylii* donoszą, iż Anglik *Tomasz Gordon*, nie z powodu okrucieństwa greków względem turków, złożył dowództwo w *Tripolizzie*, lecz ambitne zamysły, które okazał, a które w obecnych okolicznościach kazały się grekom lękać przeważnego wpływu angielskiego, były jedyną przyczyną oddalenia jego.

Xiąże grecki *Kantakuzeno*, jadąc z Grecyi przez Włochy, przybył d. 12 b. m. do *Lauzanny*, zkąd udał się w dalszą podróż do Niemiec.

(*z Kor. Warsz.*) Król bawarski uzupełnił jednę z nayważnieyszych części konstytucyi, powszechnie uwielbianey, wydawszy ustawę urządzającą doskonale *Rady prowincyonalne*. Oto są celnieysze jey przepisy: Do Rad prowincyonalnych trzy rzeczy należeć będą: 1) Wywiadywać się o mieyscowych potrzebach prowincyi, a mianowicie pod względem przemysłu narodowego, czy to w rolnictwie, czy w handlu i kunsztach; oswiecać rząd uwagami swojemi, i wspierać zdaniem. 2) Przesyłać będą rządowi swe życzenia i wnioski, skoroby dostrzegły jakie błędy w administracyi wewnętrzney. 3) Przesyłać będą sumienne doniesienia poradnicze, którychby żądał rząd od nich. Każda rada prowincyonalna składać się będzie z 20 radców i tyluż zastępców wybranych przez wszy-

stkich obywatelów każdey prowincyi, bez różnicy stanu. Gdy ci 40 kandydaci będą obrani, Król wybierze z nich tych, którzy mają bydź czynnymi radcami, a reszta będą ich zastępcami. Urzędować będą dożywotnie, ale mogą złożyć ten rząd, lub go i nie przyjąć, przytoczywszy pobudki wymienione w ninieyszey ustawie. Urzędnicy publiczni, ani członkowie obu izb prawodawczych nie mogą bydź radcami prowincyonalnymi. Raz w rok zwoływać będzie Król rady prowincyonalne, a posiedzenie ich 15 dni trwać będzie. Same z siebie nie mogą się zbierać, ani wdawać w to, co do izb i do rządu należy, lecz są tylko władzą poradniczą, obowiązaną zdaniem swojem rząd oświecać i wspierać.

Ową damą, którą porwano w mieście Bonn i wywieziono, jest Xiężna Anhalt-Bernburg, siostra elektora-heskiego. Mieszka teraz w pałacu elektorskim w Hanau, odbiera cześć należną jey znaczeniu, lud ją uwielbia. Otaczające ją osoby i służby biorą płacę od elektora jey brata. Jestto pani nader światła, przywiązana do nauk i umiejętności. Lekarz Ennemoses profesor szkoły lekarskiey w akademii w Bonn, dał jey w świeżo zaszłey okoliczności dowód poświęcenia się, odparłszy potwarz, którą złość wymyśliła, jakoby cierpiała niekiedy obłąkanie zmysłów. Dworzan jey pozostałych w Bonn po jey porwaniu uwięziono, na rozkaz władz mieyscowych, i pod sąd oddano.

(z *Kur. Warsz.*) *W Hildesheimie* w ciągu jedney godziny zgorzał teatr, kasyno, loża wolnych mularzy, dom resursowy, sale koncertów i balów, gmach w którym dawano maskarady; a tak mieszkańcy miasta i okolic w jedney godzinie pozbawieni zostali na długi przeciąg czasu, a może i nazawsze wszystkich zabaw, osładzających cierpienia kłopotliwego życia.

WŁOCHY.

(z *Gaz. Warsz.*) *Rzym dnia 2 stycznia.* Sławny rzeźbiarz *Thorwaldsen* zrobił znowu kilka dzieł, które uwielbienie i podziwienie wzbudzają. Przeznaczony dla *Krakowa* posąg marmurowy, który zaczął robić, może się nazwać naywybornieyszym posągiem wizerunkowym. Przewyższa go jednak ukończony niedawno model na posągi apostołów *Piotra* i *Pawła*, a te znowu nie wyrównywają kolosalnemu posągowi *Chrystusa*, ktory już jest przez połowę zrobiony. Wspaniałość i łagodność twarzy połączone z trudną do naśladowania powagą, i sposób, jakim zbawiciel wyciąga rękę dla objęcia całego pokolenia ludzkiego, są niepodobne do opisania. Artysta robi teraz modele innych apostołów. Tak apostołowie, jako też *Chrystus*, są przeznaczeni do nowego kościoła w *Kopenhadze*. Posąg *Chrystusa* umieszczony będzie na ołtarzu zamiast zwyczaynego obrazu.

Uwięziono tu niedawno na żądanie dworu neapolitańskiego, niejakiego *Mariani Auricola*, podeyrzanego o należenie do sekty węglarzów.

Kommissya papiezka w *Romanii* śledzi tych, którzy podczas rewolucyi neapolitańskiey liczne zbrodnie popełnili. Na doniesienie kilku uwięzionych już ludzi, poymano znowu wiele osób, a między innemi kilku uczniów akademii w *Bononii*. Toż samo dzieje się w *Medyolanie*, gdzie między uwięzionymi wymieniają Hrabiego *Arcanoti*, Hrabinę *Té* i malarkę *Milesi*. Dwie te kobiety wygnano z kraju. W Piemoncie uwięziono także wiele ludzi.

(z *Kor. Warsz.*) Rzym coraz większey ozdoby nabiera, mianowicie na wielkich ulicach i wielkich rynkach. Między innemi, ulica Corso jest doskonale wyprostowana. Ażeby zaś można widzieć lepiey panteon Agryppy, usunięto zakrywające go po części szałasy przekupek, i przeniesiono w tył kościoła Zbawiciela targowisko rybaków, które było także w tyle tego panteonu, czyli rotundy. Wyznaczono kommissyą złożoną z budowniczych dla podźwignienia i ukończenia teatru Valle. Wzdłuż brzegu Porto di Ripa grande, będzie wystawiony przysionek na złożenie wyładowanych tam towarów ze statków.

Kommissya działająca w Frossinone oczyściła z rozboyników prowincye nadmorskie i okolice Rzymu.

(z *Gaz. Warsz.*) *Od granic włoskich dnia 11. stycznia.* Posłano z *Neapolu* do Sycylii nadzwyczaynych kommissarzy dla wytępienia Węglarzy. Jenerałowie *Staiti*, *Clari* i *Staletta* otrzymali tym celem obszerną władzę. W samey stolicy *Palermie* wzięto pod ścisły dozor mieszkańców przedmieścia zwanego *Conceria*, którzy podczas ostatniey rewolucyi tak się wsławili, jak niegdyś mieszkańcy przedmieścia ś. *Antoniego* w *Paryżu*. Wielu z nich, podeyrzanych o kradzież uwięziono. Rząd w *Catania* wygnał z kraju dwóch obywateli, *Natali*, byłego deputowanego z miasta w Parlamencie konstytucyynym, i *Rossi*, byłego radcę stanu.

Liworna dnia 8 stycznia. Po powrocie floty tureckiey do Dardanellów, kapitan Basza kazał rozpuścić maytków europeyskich, z których każdy dostał za służbę po 100 piastrów; maytków zaś greckich wtrącono do więzienia.

GALICYA i LODOMERYA.

(z *Gaz. Warsz.*) *Lwow dnia 28 stycznia.* Dzisieysza gazeta tuteysza zawiera co następuje:

„Podług konwencyi zawartey dnia 29 czerwca 1821 r. z Król. Polskim Rządem względem długów byłego Xięztwa Warszawskiego, obligacye na pożyczki wojenne i dostawy żywności wydane dla Gallicyi zachodniey i cyrkułu Zamoyskiego Galicyi wschodniey, jak dalece poddani teraźnieyszego Królestwa Polskiego lub rzeczypospolitey krakowskiey byli onych pierwotnemi nabywcami, i okoliczność ta, wyjaśnioną jest z zapisanych imion i zwyczaynego pobytu przez nich samych w tychże obligacyach, takowe stały się długiem pomienionego Królestwa. Stosownie więc do tey ugody nie będzie więcey przedsiębrane żadne opisanie namienionych obligacyy, i wstrzymana jest wszelka wypłata procentów, bądź takowe ściągają się do zaległości lub należytości bieżącey, tak, iż ta kategorya długu nie obciąża więcey skarbu austryackiego."

AUSTRYA.

(z *Gaz. Warsz.*) *Wiedeń dnia 24 stycznia.* W Czechach słowo to *Carbonari* czyli po Słowiańsku *Karbonary*, oznacza lubiących grać w karty. Niedawno więc pewny włościanin czeski bardzo się dziwił, iż przeciwko graczom tak surowe wydano urządzenie.

Biblioteka uniwersytetu tuteyszego posiada exemplarz dzieła francuzkiego pod napisem. *Uwagi nad historyą francuzką Vellego, Villareta i Garniera przez Guillarda*, z własnoręcznemi przypiskami *Napoleona*, podczas bytności jego w *Wiedniu* roku 1809.

Rząd nasz (pisze gazeta berlińska) odebrał wiadomość o rozruchach w powiecie Rzeszowskim w Gallicyi. Zbuntowani włościanie nie chcieli odrabiać pańszczyzny, i zapłacić części podatków, jaką Panom swoim byli winni. Baron *Hauer*, gubernator Galicyi, dowiedziawszy się o tém, kazał wysłać batalion półku piechoty *Mazuchelli*, który wkrótce uderzył na buntowników. Wystrzelili żołnierze; 2 włościan zabili, a 7 ranili; resztę zaś rosproszyli.

(z *Kor. Warsz.*) Słychać, iż Cesarz nasz postanowił powrócić królestwu węgierskiemu powiaty, które były oderwane od niego przy utworzeniu królestwa Illiryyskiego. Słychać także o zwołaniu seymu węgierskiego, i o koronowaniu Cesarzowey, jako Królowey węgierskiey.

(z *Gaz. Warsz.*) *Tryest dnia 5 stycznia. Ateny* i *Liwadya*, naymocnieysze twierdze, są jeszcze w mocy turków, których blizko 2000 pustoszy okolice. Ledwo ślad Tebów pozostał. Zamek *Lepanto* należy także do turków. W *Castri* trzymają się jeszcze szczątki woyska grecko-liwadyyskiego. Wyspa *Kalousi* służy za mieysce zbierania się innym powstańcom. Zamysł Baszy *Negrepontu* względem jey zdobycia, dla tego się nie udał, iż jest zasłoniona kilku okrętami greckiemi, a turcy nie mają tam żadney potęgi morskiey. W Tessalii, mimo

zwycięztwa *Odysseusza*, nie posiadają grecy żadney ważney twierdzy. Zamysł ich przeciwko *Laryssie*, gdzie jest 5000 turków, nie wziął pomyślnego skutku. Zgoła prowadzi się woyna urywkowa. Żadna strona nie ma porządnego woyska. Kilka powiatów greckich i tureckich dało sobie wzajemnie zakładników na pewność utrzymania neutralności. Neutralni jednak turcy wiele cierpią od goralów greckich, którzy niekiedy wychodzą z swoich kryjówek, niszczą spokoyne okolice, i zabijają mieszkańców. Niepodobna sobie wystawić okropney nędzy tego kraju. Handel zupełnie ustał, bo kupcy nie są bezpieczni; rolnictwo jest zaniedbane, bo nikt nie uprawia gruntu, a jeden dla drugiego nie chce pracować. Kwitnące niegdyś i po większey części przez greków zamieszkane okolice miasteczka *Pharsa*, stały się bezludną pustynią.

W gazecie ryzkiey Zuschauer, czytamy Od brzegów *Dunaju* pod 14 stycznia. Podług doniesień z *Widdynu*, uzbrajanie turków w Bośnii zrządziło niejakie zamieszanie; z resztą prowincya ta jest spokoyną. Podczas ostatniego zajęcia przez turków Kassandry (którą jednak wkrótce znowu utracili), zdobyli oni tylko dwie armaty i wzięli 200 jeńców, którym natychmiast głowy poucinali. W *Salonice* panuje pozorna spokoyność.

Portugalija.

(*z Korr. Warsz.*) *Lisbona dnia 29 grudnia.* Wczoray rozprawiały stany nad dalszemi artykułami konstytucyi. Rozpoczęła się zaś sessya od wniesioney przez Pana Villela poprawki artykułu, ażeby w czasie pokoju nie było naczelnego dowódcy woyska. Po żwawey nad tą poprawką rozprawie, przyjęto ią nareście, i do 105 artykułu przyłączono. Tenże Villela wniósł, ażeby oświadczyć w konstytucyi, że ktoby został obrany deputowanym w stanach, a nie chciał przyjąć tego urzędu, nie może zostać radcą stanu w ciągu obrad, do których nie chciał należeć jako deputowany. Przyjęto ten wniosek. Pan Canello - Forto wniósł, ażeby rada stanu była odpowiedzialna za dawane rady Królowi wbrew prawu. Odrzucono ten wniosek, a przyjęto na jego mieysce wniosek Pana Castello-Branco opiewający, że rada stanu będzie odpowiedzialna za głosowanie przeciwne prawom.

Ameryka.

(*z Gaz. Warsz.*) *Kolumbia dnia 10 pazdziernika.* Z powodu zwycięztwa pod *Carababo*, dzień, w którym tę bitwę stoczono, ma bydź co rok uroczyście obchodzony w całey rzeczypospolitey naszey. Na pobojowisku wystawiona będzie kolumna tryumfalna z napisem. *Dnia 14 czerwca* 1821 Symon Bolivar, *zwycięzca, ustalił byt rzeczypospolitey Kolumbiyskiey.*

Wyspa S. Tomasza dnia 4 grudnia. Ostatnie zwycięztwa jenerałów *Bolivara* i *San Martin* zadały ostatni cios władzy hiszpańskiey w Ameryce południowey; lecz zwycięzcy poróżnieni z sobą, nie mogą się zgodzić na sposób utworzenia związku między odległemi i rozmaitemi prowincyami. Większa jedność panować może w dotychczasowey półnoeney Ameryce hiszpańskiey, to jest w *Mexyku*. Pojedyncze południowe kraje są: *Wenezuela* licząca blizko milion mieszkańców i mająca demokratyczną konstytucyą; *Nowa Grenada* z dwoma milionami mieszkańców i konstytucyą demokratyczno-arystokracką; *Quito* z milionem mieszkańców jeszcze bez konstytucyi: *Peru* z milionem 500,000 mieszkańców, bez przyjętey jeszcze konstytucyi demokratyczney; *Chili* z milionem mieszkańców z konstytucyą arystrokratyczną; *Buenos-Ayres* z milionem 100,000 mieszkańców i konstytucyą demokratyczną; *Paraguay* z 500,000 mieszkańców zostaje tymczasowie pod rządem naczelnika. Brezylia mająca 7 do 8 milionów ludności, składać będzie zapewne kray udzielny. Sam tylko *Mexyk* postanowił utworzyć niepodzielną monarchią konstytucyyną. Na wyspie *Cuba*, mającey blizko 800,000 ludności, chcieli (jak wiadomo) murzyni ustanowić monarchią, na wzór dawnieyszey konstytucyi *Christopha* w *St. Domingo*; lecz spełzły ich zamysł przyprawił hersztów spisku o śmierć.

Wiadomości rozmaite.

Królestwo Murzynów *Sennar*, które niedawno dokładniey poznano, wydaje ryż, melony, cukier, kawę i inne płody gorącego klimatu. Naywaznieyszą zaś jest ustawa tamecznego kraju względem Monarchy, który lubo absolutny, nie jest jednak zupełnie bezpieczny. Każdy bowiem Monarcha tameczny, wstępuje na tron pod warunkiem, iż może bydź straconym, gdy naywyższa rada krajowa i ministrowie uznają, że dobro kraju śmierci jego wymaga. Mimo atoli tak niedogodnego artykułu, nigdy przecież tron Sennarski nie wakował, ani kto kiedy po straconym Monarsze rząd obeymował. Obok tego jest tam oraz maxymą, iż następca zmarłego Króla każe zabijać wszystkich krewnych poprzednika swego.

W południowey Afryce (pisze *Kuryer* Londyński) zabili Hottentoci zwierzę tak wielkie, jak 3 woły lub 4 konie. Głowę jego dali Panu *Cambell*, który chce ją posłać do Anglii.

Wiara chrześciańska i oświata europeyska rozszerzają się na wyspie *Otahity*. Wystawiono tam kaplicę w guście angielskim, i obszerny gmach do obrad obywatelskich, gdzie interessa krajowe bywają roztrząsane z zupełną wolnością. Na mieyscu lichych chat powstają drewniane domy, dobry rozkład mające. Król *Pomare* nakazał niedawno dobrowolną składkę na budowanie okrętu. Mieszkańcy dają pewną miarę oliwy, zamiast pieniędzy lub papierów skarbowych.

(*z Korr. Warsz.*) O Królewicu perskim Mirzy, który rozpoczął woynę z Turkami, a jak głoszą zakończył ją zgonem traicznym, czytamy w opisie podróży odbytey w Persyi roku 1817 przez Maurycego Kotzebue co następuje: „Mirza ma lat 35, wzrok jego znamionuję łaskawość, jest roztropny i sprawiedliwy, przytém łagodzi surowość prawa perskiego. Zna dobrze zwyczaje i dzieje europeyskie, taktykę i jeometryą; umie język angielski; a w swoim czasie tém może bydź dla Persyi, czém był Piotr I dla Rossyi. Zaprowadzenie regularnego woyska i artylleryi do Persyi jest jego dziełem. Piechota ma karabiny angielskie, a artylerya konna i jazda pałasze angielskie. Obroty wojenne woyska perskiego są proste, i dążą tylko do zachowania dobrego ogółu i korzystnego strzelania.

(*Kur. Warsz.*) *Wyjątek z starego Kalendarza.* Kiedy w dzień Nayświętszey Panny Gromniczney słońce jaśnie zaświeci, starzy gospodarze nazywają to „*Zayrzeniem wilka do obory*,, i przepowiadają wielkie zimna. Słońce dziś rano świeciło.

Prości Turcy mniemają że na każdym papierku, który trafem znaydują, imie Boskie niewidzialnie jest napisane, takowy więc połykają w przekonaniu, że gdy do raju przez most ognisty przechodzić będą, każdy połknięty papier pod nogi im uściele, a tak mniey gorąca czuć będą.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 27 januaryi: rubel srebrny, 3 ruble kop. 86, czerwony złoty nowy rubli 11 kopiejek 77, stary rubli 11, kopiejek 58, imperyał rubli 37 kop 50.

Wolno drukować F. N. Golański Czł. Kom. Cenz. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 14.

Wilno dnia 1 Lutego 1822 Roku v. s.

Ogłoszenie.

1. Na mocy Naywyżey utwierdzonego dnia 14 marca roku 1821 postanowienia o domach gościnnych, restauracyach, kawiarniach, traktyerach i garkuchniach, stosownie do onego i do wyszłego w dniu 21 decembra roku tegoż z Rządu Guberńskiego Wileńskiego rozporządzenia. Ratusz miasta Wilkomierza ogłasza, iż w mieście tym ustanowiono tylko dwa traktyery, do wydania kontraktu na utrzymanie traktyerow poiedynczo każdego wedle tego postanowienia § 15, dopuszczają się kupcy, mieszczanie i włościanie mający świadectwo na prawo handlu i mający wedle § 20, o dobrey konduicie i nie zadłużeniu się atestaty, a więcey postępujący co rocznie dla Skarbu mieyskiego opłaty za wolność utrzymania traktyeru, otrzyma z Ratusza miasta Wilkomierza na herbowym papierze kontrakta na lat 3½ z terminem początkowym otworzenia traktyeru od dnia 1 junii roku 1822, licytacya odbywać się będzie w Ratuszu miasta Wilkomierza w terminach pierwszym dnia 30 miesiąca januaryi, drugim dnia 16 i trzecim ostatecznym dnia 21 miesiąca februaryi 1822 roku, każdy przystępujący do licytacyi powinien złożyć wedle § 39 kaucyą, która wedle Ukazu Rządu Guberńskiego Wileńskiego dnia 21 decembra wyszłego, może się opierać na domach murowanych lub majątkach ziemskich, może bydź przyniesiona w biletach bankowych lub gotowych pieniądzach w proporcyi trzeciey części roczney arędy, a przytém dom powinien bydz urzędownie oceniony i o swobodności tego tak jak i o swobodności majątku leżącego powinne bydź przedstawione, razem świadectwo Sądu Głównego Wileńskiego 2go Departamentu, w traktyerach wedlę § 24. wolno będzie utrzymywać stół, herbatę, kawę, przedaż win, wódek zagranicznych i Rossyyskich wszelkiego rodzaiu: romu, szromu, araku, likierow, pączu, w ogulności wódek ze zboża wedle § 14 ustawy o poborze z trunkow, nastojek z tychże wódek wyrabianych; piwa lekkiego, miodu, piwa i porteru angielskiego, oraz wyrabianych w Rossyi na sposob angielski. Nadto: mieć nie więcey nad dwa bilardy, o dalszych wolnościach i ostróżnościach w kondycyach przedlicytacyynych wyrażono będzie i nadto chcący zrozumieć całe postanowienie o traktyerach, domach gościnnych, restauracyach, kawiarniach, i garkuchniach, może one czytać w każdym czasie w Ratuszu miasta Wilkomierza, o czém przez ninieysze ogłoszenie podając Ratusz do powszechney wiadomości wzywa życzących utrzymywać w Wilkomierzu traktyery, aby jawili się na termina wyż wyrażone, na licytacyą ze wszelką gotowością do Ratusza miasta Wilkomierza. Dat roku 1822 miesiąca januaryi 7 dnia. Autentycznie podpisali. Jan Hausman Burmistrz. Józef Sidorowicz Pisarz.

Za zgodność świadczę, Tytularny Sowietnik, Rządu Guberń. Sekretarz Nowicki.

---

1. Skutkiem Naywyżey utwierdzonego dnia 14 marca 1821 roku, postanowienia o domach Gościnnych, Restauracyach, kawiarniach, traktierach i garkuchniach; z mocy oraz Ukazu Rządu Guberń: Wilen: pod dniem 21 decembrz 1821 roku przy zacytowanym postanowieniu nadesłanego, Ratusz Miasta Powiatowego Szawel. wzywa przez ninieysze Ogłoszenie każdego życzącego wziąć w arędę na lat trzy i pół ustanowione w Mieście Szawlach dwa traktiery, z których jeden w rynku, a drugi w drugiey cięści Miasta mieścić się będą: na wzięcie jakowych wedle postanowienia § 15, dopuszczają się Kupcy, Mieszczanie i Włościanie, mający świadectwo na prawo handlu i mający wedle § 20, o dobrey konduicie w regularnym postępowaniu atestata, do czego należy mieć dowod o niezadłużeniu się dla pewności co roczney dla dochodu mieyskiego opłaty, za utrzymanie traktieru prawnie uczyniony; licytacya odbywać się ma w Szawelskim Mieyskim Ratuszu w następujących dniach: pierwszym februaryi 6, drugim 20 i naostatek 27 tegoż miesiąca idącego 1822 roku, po ukończeniu jakowey, należący do zadzierżewienia dwóch w Szawlach traktierow, otrzymają od Ratusza tuteyszego kontrakta na walorowym Herbowym papierze na przyszłe lat 3½ z początkowym dla utrzymania wzmiankowanych traktierów terminem od dnia 1 junii 1822 roku, w których kontraktach, będą mieli pojaśnienie, co mogą utrzymywać, a to odpowiednio § 24, stoł, herbatę, kawę, przedaż win wódek zagranicznych i Rossyiskich, wszelkiego rodzaju romu, szromu, araku, likierow, pączu, w ogólności wódek ze zboża wedle § 14 ustawy o poborze z trunkow, nastojek z tychże wódek wyrabianych, piwa lekkiego, miodu, piwa i porteru angielskiego, oraz wyrabianych w Rossyi na sposob angielski, niemniey mieć nie więcey nad dwa bilardy, co się zaś ściąga dalszych ostróżnościów i wolnościów przy licytacyi mający zamiar należeć do oney w Ratuszu z ogólnego postanowienia dostatecznie poinformowani zostaną o wszystkich wyrażonych zaprowadzeniach, o czém niniejszym Ogłoszeniem Ratusz Szawelski dając do powszechney wiadomości, każdego z życzących utrzymywać w Szawlach traktiery na opisane powyżey termina do licytacyi ze wszelką gotowością uprasza do Ratusza Szawelskiego. Datt roku 1822 miesiąca januaryi 22 dnia. Jerzy Elberd Burmistrz.

Za zgodność świadczę, Tytularny, Sowietnik Rządu Guben.: Sekretarz Nowicki.

---

1. Podaje się do powszechnéy wiadomości; iż w skutek zalecenia JW. Grodzienskiego Cywilnego Gubernatora, odbywać się będą na wymurowanie w mieście Brześciu Litewskim Kordygardyi z Placformą licytacye, to jest: w pierwszych dwóch terminach 10 i 20 februaryi w Brzeskim Ziemsko powiatowym Sądzie, a ostateczny 15 marca teraźnieyszego roku w Grodzieńskiey skarbowey izbie. Życzący zatém przyjąć na siebie obowiązek wymurowania takowych budowli, zechcą stawić się z odpowiedniemi trzeciey części wypadającey pośmiecie 2491 rubel 75 kop. srebrem summie kaucyami, na pierwsze dwa termina do Brzeskiego Ziemsko-powiatowego Sądu, a na ostateczny do Grodzieńskiey skarbowey izby, dopełnienie wymurowania takowych budowli temu poleconym będzie, który ze zmnieyszeniem wypadającey po śmiecie summy, takowy obowiązek przyjąć na siebie zgłosi się.

Radca Wincenty Styczyński
Regestrant Mirny
Radca Tytularny J. Dobrzylewski.

Angielski agrest i duże porzeczki.

4 Wogrodzie WJPana Korwella znaydują się przysłane zza granicy do sprzedania krzewy angielskiego agrestu i dużych porzeczek, które w każdym czasie dostać tamże można, agrest po 5 i pół, a porzeczki po 3 rub. sr. za kopę krzewow.

Tygodnik Wileński.

D: 31 z. m. wyszedł z druku Ner 2gi *Tygodnika Wileńskiego*, w którym są następujące materye: Upior małżonek, powieść, z francuzkiego. Charakter Napoleona, mały wpływ kobiét pod jego panowaniem, anegdota i uwagi; wyjątek z dzieła *Segura*. Wiadomość historyczna o marszałku Davoust, z fran. przez *M.* Wiersz na portret P. Seudery, z fran. p. Placydę Potanską, Mody paryzkie męzkie i kobiece z ryciną kolorowaną.

Można na to pismo peryodyczne prenumerować we wszystkich expedycyach gazet. Cena na mieyscu rubli sr. pięć z pocztą rubli srebr. siedm.

Teatr Wilenski.

2. W następujący czwartek to jest dnia 2 februaryi dana będzie reprezentacya Opery czarodzieyskiey we trzech aktach z muzyką P. Kauer pod tytułem Rusałka, Syrena Dniestru część druga.

C E N A

Rozmaitych nasion ze składu Karola Wagnera w Rydze, znaydujących się do sprzedania w magazynie Józefa Kopscha w Wilnie.

	srebr. kop.
Maryan - - - cena za jeden łot	18
Tymian - - - - - -	18
Lawenda - - - - - -	15
Szalwia (wielkie liście) - - -	12
Rozmaryn - - - - -	18
Bazylika (małe liście) - - - -	18
— — (wielkie liście) - - -	18
Portulak - - - - -	14
Trybulka (pietruszkowa nać) - -	10
Szpinag angielski ciągle trwający (perennis)	10
Nasturtium - - - - -	25
Carde benedicte - - - - -	12
Kalafiory angielskie nayrańsze - -	60
— — — — poźne bardzo wielkie -	75
— — cypryyskie ranne wielkie - -	60
— — — — wielkie poźne - -	75
Brokuly włoskie białe - - -	18
— — angielskie czerwone - - -	18
Kapusta ranna cukrowa - - -	15
— — biała do kwaszenia - - -	6
— — wielka brunszwicka - - -	12
— — czerwona ranna holenderska głowiasta	12
— — ranna Strasburska (Wirsinghohl. Choux de Milan) - - - -	15
— — późna ditto ditto - - -	11
— — Włoska, Safoyka, wielka żółta -	11
— — — — — — — — zielona -	11
— — Bruxelskie wyrostki (Rosenkohl) -	11
Galarepa biała - - - - -	8
Brukiew żółta - - - - -	6
Jarmuż nizki kręty - - - -	6
Sałata bardzo ranna angielska do pędzenia -	18
— — wielka, żółta, głowiasta, berlinska	15
— — głowiasta, pstra - - -	15
— — Endivia bardzo kręta - -	12
— — — — — złoto żółta - - -	15
Marchiew holenderska bardzo ranna, do pędzenia	10
— — czerwono żółta (Burkany) -	5
Pietruszka cukrowa - - - -	6
Cukrowy korzeń - - - -	25
Cykorya wielka Brunszwicka - -	9
Selery wielkie, kłębiaste lipskie - -	12
Buraki wcale czerwone holenderskie cwikłowe	5
Rzepa ranna, okrągła, holenderska majowa	6
Rzepa biała okrągła, jesienna - -	6
— — mała berlińska, czyli teltowska cukrowa	7½
Rzodkiewka krótko liściowa długa miesięczna	6
Rzodkiew zimowa czarna długa Erfurtska	6
Cébula wielka hiszpańska biała - -	18
— — — — — — czerwona -	18
— — — — — — żółta - -	18
— — holenderska biała - - -	18
Pory letnie - - - - -	18
— zimowe - - - - -	18
Ogórki ranne holenderskie białe - -	24
— — długie angielskie białe - -	24
— — ranne holenderskie zielone - -	18
— — długie angielskie zielone - -	18
— — perskie dwie stopy długie paczek	25
Melony, Arbuzy, Cantalupy w 18 gatunkach - - - - paczek	250
Szparagi wielkie, białe, holenderskie łót jeden	10
Kardy hiszpańskie - - - -	18
Karczochy wielkie holenderskie - -	24
Fasole czyli bob turecki bardzo szeroki tyczkowy - - - - funt	60
— — mały perłowy tyczkowy (Princessbohne)	60
— — nayrańszy karłowy - - -	50
Groch cukrowy francuzki do pędzenia } do użycia	35
— — — — — ranny angielski - } razem z	35
— — — — — — — szablasty - } łuską -	35
— — ranny majowy - - - -	35
— — angielski pełny - - - -	35

T R A W A N A K A R M Y

Rota-baga, czyli rzepa Szwedzka - funt	110
Sporek - - - - - -	40
Wyka - - - - - -	10
Raygrass, angielski - - - funt	60
— — francuzki - - - -	60
Koniczyna biała pozioma - - -	60
Koniczyna czerwona angielska - -	30

K W I A T Y.

Lewkonia letnia, wszelkie gatunki pomieszane - - - - paczek	18
— — — — — 18 gatunkow - -	210
— — — — — 12 — — — - -	210
Lewkonia zimowa 12 gatunkow - -	210
— — — — wszystkie gatun. zmieszane, paczek	18
Lak, (czyli fiołki) złoty bardzo ciemny, paczek	18
— — — — — — — — — wielkie kwiaty	25
Aurikuły we wszystkich kolorach - -	30
Gwozdziki polne, pełne - - -	50
Malwa w 30 gatunkach - - -	240
Astry w 10 gatunkach (Reine marguerite)	150
Letnie kwiaty 25 gatunków - - -	150
— — — — 50 — — — - - -	300
— — — — 100 — — — - - -	600
Krzewy ciągle kwitnące 50 gatunków -	420
— — — — — — — 100 — — — -	800
Georginy bardzo piękne 18 gatunków -	200
Exotyczne czyli Treybhauzowe kwiaty 25 gatunków - - - -	400
50 — — — - - - -	750
100 — — — - - - -	1400
Ranunkuły w różnych kolorach sztuka	7½
Anemony w różnych kolorach sztuka	7½
Amarillis formosissima - - -	30
Lilije białe pojedyncze - - -	25
— — — pełne - - - -	50

W powyższym rejestrze nie znayduje się z niektóremi innemi artykułami Radysa okrągła, gdyż tegoroczne oney nasienie nie jest doskonałe, a przeto się nie przedaje, wszystkie zaś inne nasiona, są prawdziwe zagraniczne w jak naylepszym gatunku, przedają się pod pieczęcią Pana Wagnera, a łót pełney ryzkiey wagi. Życzący mieć inne rozmaitego rodzaju nasiona lub tym podobne, mogą mieć one dostarczone po tey samey cenie co i w Rydze, płacąc tylko oprócz tego koszta za transport i przesyłkę pocztą. Takowe kommissa przyymują się u JPana Kopscha bezpłatnie, u którego znayduje się ogólny katalog wszystkich krzewów kwiatowych, nasion, roślin i t. d. sprzedających się u JP. Wagnera. Cena onego 25 kopiejek srebrem.

---

2. WJPan Bohdanowicz Dworzecki Regent Graniczny Powiatu Rzeczyckiego trudniący się dzisiay pożytecznym obowiązkiem przy drukarni WJPana Józefa Zawadzkiego Typografa Imperatorskiego Uniwersytetu Wileńskiego, od dawnego czasu pracuje pilnie i gorliwie dla dobra teraźnieyszych i przyszłych pokoleń nad Heraldiką czyli opisaniem, familiow szlacheckich; ogłosił on to sam w kalendarzyku polityeznym na rok 1814 z prośbą; aby mu raczono nadsyłać wiadomości rzetelne o przodkach, albo powierzać na czas krótki dawne tranzakta służące każdemu domowi, lecz gdy dotąd nie został łaskawie wysłuchanym, przeto zamiar i żądania jego, powtarzają się jescze w ninieyszym Kuryerze Litewskim w celu: ażeby tak ważne Dzieło, mogło bydź ukończoném i należną dokładnością.

W e z w a n i e.

2. Sąd Czasowy Głownego Litewsko,- Wileńskiego drugiego Departamentu w roku przeszłym 1821 julii 29 dnia, na mocy Ukazu Rządzącego Senatu, i rozporządzenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora i Kawalera na rozsądzenie z przeszłych trzech lat w Sądzie Głównym Litewskim 2go Departamentu zaległych spraw ustanowiony; kończąc sprawy z Regestrow remissyynych, po których podług zakresu prawa przystąpi do wołania z regestrow appellacyinych i obligowych. Zeby zaś strony interessowane do

takowych spraw mogły mieć wczesną wiadomość, i wszelką do tego objektu gotowość, postanowił otém przez gazetę Kuryera Litewskiego trzykrotnie ogłosić. Roku 1822 januaryi 24 dnia.

Wincenty Malecki, Assesor S. Gtl.
Regent Stanisław Podbipięta.

Przedaż Nasion.

2. O nasionach krajowych i zagranicznych jako to: ogurki różne oraz sałaty w różnych gatunkach głowiaste, melony, kawony różnych rodzajów, włoszczyzny różne; tudzież nasiona i rośliny kwiatowe do wysadzania klumbów i dzikiey promenady, oraz do okrycia Altan, drzewka fruktowe, jabłka i gruszki w różnych gatunkach, agrest i porzeczki wielkich gatunków, roża miesięczna we dwóch gatunkach i inne róży w różnych gatunkach, i rośliny różnego rodzaju kwiatowe; znayduią się w domie Umińskiego pod N. 855 za Wileńską Bramą, idąc ulicą Wileńską od teyże bramy ciągnącey się do Zielonego mostu, naprzeciw kościoła s. Jerzego, z ulicy Wileńskiey obrócony zaułek do ś. Jakóba w domu drugim. Za cenę pomierną wyrażone nasiona i rośliny dostać można.

Ogłoszenie.

2. Kowieńska Mieyska Rada, publikuje dla wiadomości tey Gubernii mieszkańców, że kowieński trzeciey gildy kupiec starozakonny Tanchiel Mejerowicz z powodu nieobjawienia przez niego na rok teraźnieyszy 1822 kupieckiego kapitału w naznaczony prawami termin, i niewniesienia wypadających skarbowi procentowych pieniędzy na osnowie 6 punktu postanowienia Kommitetu JJWW. Ministrów w roku 1818 miesiąca 8bra 19 dnia nastałego, i Ukazu z Wileńskiey Skarbowey Izby pod datą 12 januaryi idącego 1822 za N. 208 do Rady niniejszey wyszłego, ze stanu kupieckiego wykassowany z synami Józefem i Samuelem, i obrócony w okład podušny, z jakowego powodu i zaprzecza się wspomnionemu Tanchielowi Mejerowiczowi zajęcie się przemysłem kupiectwa właściwym. Dat w Kownie 1822 miesiąca januaryi 20 dnia.

Daniel Willieneius z Prezydent.
Tomasz Lenczewski Radca.
Ferdynand Ginoff Radca.
Jan Przybylski Radca.

Ogłoszenie

2. Litewsko Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Na mocy postanowienia rady państwa, w dniu 7 decembra 1821 roku naywyżey przez Jego IMPERATORSKĄ MOSC potwierdzonego, podaje się do powszechney wiadomości, iż przy poborze w ciągu teraźnieyszego 1822 roku poszlin z różnych towarów, liczyć się ma rubel srebrny w trzy ruble sześćdziesiąt kopiejek na bankowe assygnacye, a gdy w Naywyższym ukazie 24 nowembra 1821 roku o herbowym papierze wydanym, w 14tym punkcie powiedziano, prawa przedażne, zastawne, i inne równą moc mające wieczyste akta, oraz obligi, Wexle, kontrakta, intercyzy i umowy w których summa oznaczona w srebrney lub w złotey monecie, pisać na mocy exystujących praw na herbowym papierze takiey ceny, która odpowiada summie w dokumencie wyrażoney po zredukowaniu oney na kurs assygnacyiny pilnując się w tym kursu srebra corocznie dla poboru w tamożniach wstanawiającego się: przeto ogłasza się i to, że przy zawieraniu pomienionych tranzaktow na srebną lub złotą monetę, summę w nich wyrażoną dla wiadomości, jakiey ceny ma bydź herbowy papier, należy zredukować na kurs assygnacyiny, licząc każdy rubel srebrny w trzy ruble sześćdziesiąt kopiejek na assygnacye. Datt w Wilnie 1822 roku januaryi 25 dnia.

Sowietnik Wincenty Ławrynowicz.
Protokolista Ochiciński
Powytczyk Michał Petrusewicz

Wezwanie Sądowe.

2 Po wysłuchaniu w Sądzie Ziemskim Oszmiańskim prośby szlachcica Antoniego Czerniekiego Regenta, opiekuna nieletniey Floryanny Laskarysowny półkownikowny woysk pol. podaney, wyrażającey, między innem iż: sprawa kompetytorska z Floryanną Laskarysowną po oycu Albercie Laskarysie półkowniku woysk pol. w woynie roku 1813 poległym, w nieletności pozostałą, przez dekret Sądu Gł. Wileń. 2go Departamentu roku 1817 marca 1 z mającymi stosunki do funduszu Laskarysow na jednoczasowy rozbior do Sądu Ziemskiego Oszmiań. wysłana, i w tym Sądzie po ubmowach i innych dylilacyach, gdy dekret komportacyą dokumentow przez uszystkie, a przez niektóre strony i ruchomego majątku pod obowiązkiem przysiąg w roku 1819 stycznia 17 dnia zatroczył, i już po złożoney komportacyi przystąpienie do ostateczney rozprawy i wykonanie przysiąg następować było powinno: w tenczas w roku tymże 1819, Adwokat Marcelli Jankowski od Laskarysowny zamówiony i zasolycrowany zszedł z tego świata, a z tey przyczyny mający stosunki i powołani pozwani Laskarysowny, połączywszy któraty zakondemnował i powodztwo, dla czego zszedł termin oprzysiężenia komportacyi, poczém opieka Laskarysowny ułatwiła rzecz względem kondemnaty, i oprzysięgła realność komportacyi, zaś wierzyciele, pretensorowie i dłużnicy do funduszu Laskarysow do uskutecznienia obowiązku przysięgi na komportacyi niestawią się, i dla tego już przez lat upływających pięć, po zaszłey departamentowey remissie zatrzymana rozprawa, z jakowego powodu opieka Laskarysówny weszła w Sąd Ziemski Oszmiań. z prośbą o wezwanie przez awizacyą w gazecie Kuryera Litewskiego do stawności na pewny termin kompetytorow do rozprawy pod karą sprzeciwieństwa; Sąd Ziemski Oszmiański z uważaney słuszności, iż niepodobném jest ażby zamiar usprawiedliwienia się na stosunki do funduszu pod opieką będącey Laskarysowny nie otrzymał skutku, przez rezolucyą dnia 20 teraźnieyszego miesiąca stycznia na powyższą prośbę nastałą, przybycie do Sądu Ziem. Oszm. stronom w sprawie po JP. Flory Laskarysowny interessowanym, dla oprzysiężenia komportacyi i przyjęcia ostateczney w Ziemstwie Oszm. rozprawy, zapewny i nieodmienny termin dzień 16 następującego miesiąca lutego bieżącego 1822 roku pod rygorem prawnym przeznaczył. Oczém interessowane strony przez Gazetę Kuryera Litewskiego uwiadomić postanowił, które niniejszym pismem i obwieszczonemi zostaią. Datt Roku 1822 Stycznia 20 dnia.

Franciszek Paszkiewicz Sędzia Ziem. Pttu Oszmiań. Sędzia Ziemski Pttu Oszmiań. Karol Mosiewicz. Jan Szczepanowicz Pisarz Ziemski Oszmiański. Regent Józef Piotrowicz.

Pozew.

2 Wedle Ukazu Jego Imperatorskiey Mości Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.

JPP. Petronelli primo Nowińskiey ad praesens Daniłowey matce, Piotrowi Gawryłowiczowi Nowinskiemu synowi małoletniemu, Mikołajowi Trawinowi opiekunowi do ukrycia funduszu należącym, a Józefowi Krzyżanowskiemu Prezydentowi nowo dodanemu, Mikołajowi Iwanowiczowi, Nowińskiemu bratu zeszłego Dymitry Nowinskiego, Pellagii Kożewnikowey, i Irynii Mielnikowey siostrom z dokładem ich mężów i opieki, Wiery, Alexandrze, Annie córkom, Iwonowi synowi zeszłego Iwana Nowińskiego brata Dymitry,

Iwanowi Zaozierskiemu, Iwanowi Szarapowi opiekunom tychże nieletnich sukcessorow, wszystkim probować mogącym własnictwa i towarow w ukryciu pozostałych, pozew edyktalny przed Sąd Magistratu Wileńskiego z cytacyi JP. Iwana Iwanowicza Daniłowa z Ostrowa, w referencyi, do dekretu 1821 roku mca marca 14 dnia zapadłego, i w skutkach przyjętego wynasza się oto: do wykrycia i wyprobowania czyli towary w schronieniu dotąd będące i na satysfakcyą summy dla żał. dll. w exdywizyi odeszłey z rekognoskowaney rubli assygn. 16,145 kop. 55 do dalszego wyprobowania aktorstwa przez obżał. sukcessorow Dymitry Nowińskiego nieoddawanych, nakazana została adcytacya tychże obżał. sukcessorow przez edyktalny zapozew, dlaczego skutkiem i dekretu i art. 28 roz. 4, jako w rzeczy Gościnney pozywa do Sądu Magistratu Wileńskiego i prosi nakazania złożyć dowody do przekonania o należeniu towarow, czy do sukcessorow Dymitry Nowińskiego, czy do Petronelli primo Nowińskiey ad praesens Daniłowey, czy do usatysfakcyonowania pretensyow Gawryły Nowińskiego, a dotąd przed licytacyą majątku Gawryły Nowińskiego ukrytych, a po niewyprobowaniu przez ich aktorstwa skutkiem dekretu exdywizynego całkowicie onych dla żał. dałat. przysądzenia, pod niejawienie się w terminie artykułem 28 roz. 4 przepisanym, ammissyi wiekuistey zapisania, bliższości we wszystkim żał. uznania, dowodow utwierdzenia i expens prawnych powrót rubli assygn. 1000 sądzenia.

Roku 1822 mca januar, 20 dnia woźny świadczę, iż tego pozwu edyktalnego w sprawie JPana Iwana Iwanowicza Daniłowa z Ostrowa, jako istotnego pretensora do wszystkich funduszow Gawryły Nowińskiego, po JJPP. Petronellę primo Nowińską a dopiero Daniłowę, jey syna Piotra Nowińskiego, Opiekunow Mikołaja Trawina ciągle zaymującego się i Józefa Krzyżanowskiego Prezydenta Magistratowego takoż dopiero dodanego, oczewisto w ręce, a zaś po Mikołaja Nowińskiego, Pallagią Kozewnikowę i Irynię Mielnikowę braci i siostr Dymitry Nowińskiego, Wierę, Alexandrę, Annę córek i Jana syna Iwana Nowińskiego, jako sukcessorow, i ich opiekunow Jana Zaozierskiego i Iwana Szarapowa, do drzwi Ratusza Wileń. i Gazety Kuryera Lit. popodawałem, i o rozprawie w Magistracie Wileńskim oznaymiłem. Dat ut supra.

Stanisław Parymanowski Woźny Ptu Wileń.

Roku 1822 mca Januaryi 20 dnia przed aktami Mag. Wilna stanąwszy obecnie Woźny Ptu Wileń. Stanisław Parymanowski ten kwit swóy rellacyjny podanego pozwu ofitiose zeznał przyjąłem i że jest w aktach świadczę. Ignacy Misiewicz Regent.

---

2. Niżey wyrażony na mocy wieczysto przedażnego prawa i przed Sądem Ziemskim Wilkomirskim przyznanego, stawszy się sched majątku Janpola w Wiłkomierskim powiecie położonego. Dekretami exdywizorskiego i Sądu Głga Litt. wremiennego Depart. dla WJPana Ignacego Konstancyi Frąckiewiczow wydzielonego, nadto schedy oyca Zgo Sędziego Frąckiewicza dobr Troupiow z przyległościami wieczystym aktorem, gdy z rzeczy pomienionego dokumentu, po nabyciu przewiedzionych i wyexekwowanych konwikciow. nic wolnego od Dekretow niema, a nadto znalazł oświadczający długi dalsze WJPana Ignacego Frąckiewicza wartość nabytego dziedzictwa w kilku kroć przenoszące, a ztąd zaawansowane pieniądze za dziedzictwo i za nabyte schedy nie odpowiednią ewikcyi iżby przeto tytułem dziedzictwa już wybyłego, WJ. Pan Ignacy Frąckiewicz niezaciągał żadnych długow, i ewikcyi na pomienionych majątkach jako już wybyciem wieczystem i przenoszącemi walor rzeczy długami zniesioney nieopisał a ztąd iż wierzący własney swojey woli uratę przypiszą niniejsze uwiadomienie zamiescza datt 1821 januaryi 14 dnia.

X. Jerzy Zubowicz Kan. Brzeski Proboszcz Rogowski.

Roku 1822 miesiąca januaryi 24 dnia takowa awizacya może bydź przyjętą do druku świadczę Józef Naborowski Pisarz Grodz. Wil.

Cena produktów na rynkach wileńskich. Niepołożone liczby znaczą, że tych produktów nie było.		Dni Targowe Styczeń Piątek dnia 27 srebrem ruble	srebrem kop.	assygnat. ruble	assygnat. kop.
Beczka litewska mająca garcy litewskich 144.	Zyta suchego	—	—	—	—
	— surowego	11	—	44	—
	Pszenicy ozimey	19	—	76	—
	— — jarey	—	—	—	—
	Jęczmienia	6	50	26	—
	Owsa	4	—	16	—
	Gryki	11	—	44	—
	Grochu	8	—	32	—
	Bobu	—	—	—	—
	Siemienia lnianego	8	—	32	—
	— — konopnego	—	—	—	—
	Krup jęczmiennych	13	5	52	20
	— owsianych	4	50	18	—
	— gryczanych	37	98	151	92
Pud Rossyyski.	Łoju wołowego surowego	2	25	9	—
	— — — topionego	4	50	18	—
	Miodu prząśn. z woskiem	3	55	14	20
	Wosku topionego niebielon.	21	25	85	—
	Swiéc woskowych białych	25	—	100	—
	— — żółtych	21	25	85	—
	— łojowych przywoźnych	4	80	19	20
	— — — tu robionych	4	80	19	20
	Włókna towarnego lnu	—	—	—	—
	— — — — pieńki	—	—	—	—
	Siana murożnego	—	15	—	60
	— błotnego	—	10	—	40
	Faska masła 6 garcowa	4	50	18	—
	Soli kuchen becz. gar. lit. 48	—	—	—	—
	Piwa krajow. becz. 40 garc.	3	30	13	20
	— dubeltowego	6	60	26	40
	Ptastwa po parze indyków	1	20	4	80
	— — — — kur	—	30	1	20
	— — — — gęsi	—	80	3	20
	— — — — kaczek	—	40	1	60
Od 22 do 29 stycznia	Chleba rażowego funt 1	—	1½	—	6
	— — pytlowego przedn.	—	4	—	16
	Mięsa funt 1	—	3½	—	14
	Wódki garniec 1	—	64	2	56

Obserwacye meterologiczne.	Czas obserwacyi		Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmiana w powiet.
	dnia 30	średnia	28 cal. 4,5 lin.	— 1,42 stopni	Południowy	Pochmurno
	dnia 31	średnia	28 — 4.15 —	— 2,75 — —	Południowy	Pochmurno
	dnia 1	godz. 7	28 — 3,5 —	— 4.5 — —	Południn Zachod.	Pogoda